

LBRIS

We know
books

Alexandra Niculescu

ORANJERIA

*Ilustrații de
Silvia Nitrea*

EDITURA PENTRU ARTĂ ȘI LITERATURĂ
București, 2023

1

Câțiva băieți înotau dincolo de geamandurile albe, câteva fete se bălăceau unde apa le venea până la buric, iar Isa era la mal și se ținea strâns de mâna Talitei, tânăra pe care o cunoscuse la piscina hotelului. Mama și tatăl fetei o plăceau pe Talita; o căutau în fiecare dimineață, la micul-dejun, și o întrebau dacă putea să stea puțin cu cei doi copii, Isa și Ed, cât dădeau ei o fugă până în oraș.

– E rece, e rece, a strigat Isa și a sărit pe loc stropind-o pe Talita, care a râs, s-a lăsat pe vine, apoi și-a mișcat ușor mâna prin apă.

– Abia s-a trezit și ea, ce vrei, dar în câteva minute noi și soarele o încălzim, vrei? Și pe urmă putem să intrăm.

Ed aproape i-a sărit în spinare, s-a lipit de ea și a îmbrățișat-o, a pupat-o pe obraji și în aer, când n-a nimerit-o. Ea și-a pierdut echilibrul și a căzut pe nisipul ud. S-au trântit și cei doi frați și au râs toți trei.

– Și cum încălzim marea acum? a întrebat Ed și a arătat cu degetul spre soarele învăluit într-un nor alb și mare.

– Hm, ne dăm mâna și îi cerem norului să-și miște fundul mai repede, pentru că avem nevoie de soare aici.

Ambii frați o țineau de câte o mână și se uitau în sus. Băiatul a spus:

- E moș și nu poate mai repede.
- Să-l împingem, a propus Talita, uite!

Și-a ridicat mâinile, iar copiii i-au imitat gestul. Stăteau toți trei cu palmele întinse și au început să împingă. Nu-și luau ochii de pe nor, își strângeau buzele, își îngustau ochii, iar fetița a strigat:

- A-nceput să se miște, împingeți mai tare.

Ed s-a ridicat pe vârfuri și a întins brațele cât a putut de sus.

– Mai repede, moșule-nor, mai repede, că trebuie să încălzim marea.

Norul s-a urnit și, încet-încet, a descoperit soarele. Cei doi copii și-au dus mâna la ochi, apoi au aplaudat.

– A-nceput să se încălzească, a spus Isa după ce a intrat cu picioarele în apa de la mal.

Ed a alergat la șezlong și s-a întors cu colacul soră-sii.

Au intrat toți trei în mare. Era liniștită și li se vedeau perfect tălpile. De la soare se formau strălucitoare linii unduitoare, care dădeau naștere unor pătrate ce dansau când spre dreapta, când spre stânga, pe care cei doi copii le urmăreau cu privirea. A trecut apoi un banc de pești și Isa a bătut din palme.

– Am văzut un băiat care-i prinde, a zis Ed. Mama lui îi dă pâine și el vine și-o aruncă în mare, iar peștii vin s-o mănânce. Are o plasă, ca alea de fluturi, și așa îi prinde. Pe urmă îi mănâncă acasă.

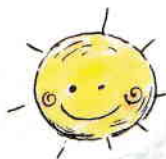
Fetița îl privea cu ochii mari și s-a strâns mai tare lângă Talita. Cu o mână își ținea colacul.

– Nu vreau să-i mănânce, de ce să-i mănânce? Nu sunt ai lui. Sunt ai mării, nu-i așa?

Talita a vrut să răspundă, dar cei doi frați au început să țopăie și să strige.

LBRIS

We know
books

Ed

Isa

– Uite, apa și-a schimbat culoarea!

Marea se legăna cu lentoare în jurul copiilor.

– E mov acum.

– Ba nu, e portocalie.

– Ba acum e roz.

– E alb-verde, uite-o, uite cât de repede se schimbă!

Prin fața lor a trecut un bărbat îmbrăcat într-un smocking albastru-indigo. Ducea atent o tavă argintie și mergea uitându-se în față. Fetița a strigat:

– Are pișcoturi, domnul ăsta are pișcoturi. Și ce mari sunt, cred că sunt cât mâna mea toată. Vreau și eu. Dă-ne, dă-ne și nouă, domnule cu pișcoturi!

Bărbatul s-a oprit și s-a întors spre ei zâmbind. S-a aplecat puțin și a așteptat ca cei trei să aleagă câte un pișcot, apoi și-a văzut de drum. După ce le-au mâncat și au mai sărit de câteva ori prin apă, Ed a propus:

– Hai mai bine la toboganul ăla mare!

Isa a fost de acord imediat, deși Talita a ezitat puțin, pentru că ei nu-i plăceau toboganele – și cu atât mai puțin ăsta, unde veneau grămadă unii peste alții, exact pe la jumătatea lui, acolo fiind, de fapt, un fel de piscină înspumată.

– Bine, haideți, a spus până la urmă, dar după aceea facem ce spun eu.

Ei au răspuns da, da, fără să fie atenți, și au alergat toți trei la toboganul mare, unde erau multe trepte de urcat: întâi urca Ed, apoi Isa și la urmă Talita, ca să fie sigură că nu se împiedică vreunul dintre ei. Sus îi aștepta un bărbat în costum de pirat, care le-a făcut semn să aștepte până le vine rândul. Toți copiii din fața lor râdeau, se împingeau și țipau când se aruncau pe tobogan. Piratul le-a dat câte un colac mare și primul s-a lansat

băiatul, apoi Isa și, din nou ultima, Talita, care a trebuit să-i răspundă bărbatului că nu era căsătorită și nu voia să iasă cu el seara. După câteva rotiri prin apă, au ajuns toți trei în piscina de la mijlocul toboganului. Cei doi frați au sărit de pe colacii lor pe al Talitei.

– E a mea, dă-te mai încolo, i-a spus Ed soră-sii, apoi a încercat să-i desprindă mâinile de pe Talita.

Ea a strâns cât a putut brațul tinerei și nu s-a lăsat:

– Ba e a mea, dă-te tu!

– Stați cuminți, le-a șoptit, făcându-le semn să nu vorbească, nu vedeți că trece Pișcotul-tată?

Ei s-au oprit din râs.

– Cine e?

– Am mâncat fiecare câte un pișcot, mai știți?

Ei au dat din cap că da cu gura căscată.

– Ei bine, toate pișcoturile acelea erau copiii lui și acum îi caută. Nu vreți să afle că noi i-am mâncat, nu?

– Uite-l, uite-l că vine, a șoptit fetița și s-a băgat în Talita.

S-au uitat toți trei spre o siluetă în formă de pișcot, cu o pălărie pe cap. Soarele strălucea tare, era miezul zilei și niciunul nu-i vedea exact trăsăturile, dar știau exact cine era și știau că se uita bănuitor spre ei. Parcă îi mirosea – și atunci și-au aruncat toți trei cu apă peste față și s-au șters bine în jurul gurii. Pișcotul-tată s-a întors și a plecat cu mers ușor prin apa albă de la atâta spumă.

– De data asta cred c-am scăpat, a zis Talita, iar cei doi copii s-au îngrămădit în ea.

2

După prânz, părinții le-au spus Isei și lui Ed că ar fi trebuit să doarmă, dar ei s-au smiorcăit și au promis c-aveau să se culce devreme seara dacă îi lăsau să mai stea cu Talita, care era cuibărită pe una dintre canapelele cu tapiserie de culoarea pier-sicii din holul hotelului, trimițând niște mesaje pe telefon și, din când în când, ridicându-și ochii spre televizorul fixat pe un perete. Cineva îl lăsase pe un canal de știri: erau incendii, erau alegeri, erau manifestații, iar un copil de vreo doisprezece ani era surfer și devenise faimos peste noapte pentru că salvase pe cineva. Îi luau interviu și el stătea în apă, în costumul lui de surf, pe placa lui, cu părul ud, și zâmbea. *De la trei ani sunt mai tot timpul în apă. Stau mai mult în apă decât acasă. Mă mai duc și la școală, dar toți știu ce fac și mă lasă-n pace. Când eram mic, voiam să fiu vedetă, ca actorii din filme, să apar la televizor și lumea să mă recunoască, iar fetele să mă iubească. Dar acum, că s-a întâmplat, nu mai vreau asta. Vin toți la mine și vor să spun întruna aceeași poveste. Abia mai am timp de surfing, mai mult povestesc decât să fac ceva.*

Isa și Ed s-au trântit pe canapea, de-o parte și de altă a tinerei.

– Ce faci? a întrebat Ed.

– Ce faci? l-a imitat fetița.

– Eu am întrebat primul.

– Și ce dacă? Pe mine mă iubește mai mult, așa e, Talita? Spune-i lui Ed că pe el nu-l plăci, pentru că e băiat și n-are părul lung și frumos ca al meu și n-are nici rochie cu flori ca a mea. Are doar pantaloni urâți și mai e și pupăcios. Mama i-a zis să nu mai pupe atâta lumea. Da' el pleosc-pleosc întruna.

Fetița s-a pupat zgomotos pe mână și a râs.

– Nu trebuie să ne culcăm azi, a spus Ed, ne lasă să stăm aici, cu tine. Zi-le să pună desene animate. Acasă avem o groază de desene animate. Eu le știu pe toate, dar Isa le uită și le vedem din nou.

Talita i-a mângâiat pe rând pe cap, pe Isa mai mult, pentru că avea părul lung până la umeri, moale și strălucitor, și mirosea a gogoși calde cu dulceață la mijloc.

– Nu putem să schimbăm programul.

Băiatul a arătat cu degetul spre ecran.

– Aia sunt refugiații, nu? a întrebat fără să aștepte răspunsul. I-am auzit pe mama și pe tata: au spus că vin pe mare, în bărci, da' că aici, în Siliria, n-ajung, pentru că e mai departe. Au mai zis că degeaba vin, că n-au ce să le facă și o să-i trimită înapoi. Așa e? Au zis și că toți sunt săraci, da' că măcar poate vor să muncească, nu ca alte... cum le zice... enii?

– Etnii, l-a corectat Talita râzând.

– Lu' mama nu-i plac țigani, a zis că strică tot, și fură, și alte chestii. Uite, uite un bebeluș! Așa era și Isa înainte, da' ea nu-și amintește.

În timp ce-și aranja rochița și se așeza mai bine, Isa a chicotit.

– Și tu ai fost bebeluș, spune-i, Talita. El zice că mereu a fost mare, că numai eu am fost așa de mică.

Imaginea de la televizor s-a schimbat: acum era o seră care ocupa tot ecranul, aproape încercând să împingă marginile lui. Avea toți pereții din sticlă transparentă, o cupolă perfect rotundă, iar din interior se vedeau portocali și lămâi, unul lângă altul, aliniați și ordonați. Cel care filma se apropia și se îndepărta, încercând să dea un ocol, s-o arate din toate părțile, dar era prea mult de mers și s-a răzgândit. Fata care ținea microfonul vorbea repede și nici Talita și nici cei doi copii nu înțelegeau, dar rămăseseră toți trei cu privirea fixată pe seră. Pe urmă a apărut o femeie, care avea șorț și batic, și lor li s-a părut că înțelegeau ceva, vorbea foarte clar și lent, de parcă ar fi rostit cuvintele în limba lor, doar pentru ei.

– Nu e o seră oarecare, spunea, e o oranjerie, înțelegeți? E ceva special, au mai existat și altele și poate mai există, dar niciuna ca asta. E cea mai mare și în fiecare zi apar alți și alți portocali și lămâi. Până aici, totul e bine, noi îi îngrijim, iar când vine timpul, culegem fructele și le vindem. Dar a început să se miște. Nu știu cum, roți n-are, cutremure n-au fost, nimic altceva nu s-a mișcat în oraș, doar ea. Ne gândim ce să facem dacă va continua. Să mergem toți cu ea? S-așteptăm să vedem ce vrea? Unde ajunge? S-o oprim cumva? Noi suntem muncitori cu ziua și încă nu ni s-a spus ce să facem.

Copiii căscaseră gura și Isa a întrebat:

– Ce-i aia oranjerie? Se mănâncă?

Talita s-a lăsat pe spate și ei au făcut la fel.

– Păi, totul se mănâncă, nu? Cel puțin așa așa zice după cum înfulecați voi la prânz.

Au chicotit amândoi.

– Dar ce gust are? E moale? Trebuie să mesteci mult la oranjeria asta?

Cu o mână, Talita i-a ciufulit băiatului părul.

– Să zicem că se mănâncă doar ce e înăuntru. E ca o bulină mare de sticlă și, dacă intri în ea, dai peste mulți – dar mulți-mulți – portocali și lămâi. Unii înalți, alții pitici, unii cu portocale rotunde-rotunde, alții cu portocale mai turtite, ca și cum le-ar da o palmă de sus și de jos. Și la fel cu lămâile: unele sunt dolofane, altele, mici, că abia le găsești atunci când cad pe jos. Ce-ați alege? O portocală sau o lămâie? a întrebat și s-a uitat pe rând la ei.

Băiatul s-a grăbit să răspundă și, în timp ce vorbea, se foia pe canapea, lipindu-și și dezlipindu-și ariciul de la sandale.

– Lămâia. Mama ne face limonadă, pentru că are vitamina C. Și ei îi place, pentru că zice că n-o îngrașă. Odată ne-a făcut... când eram mai mic și Isa nici nu vorbea încă... o prăjitură și m-a pus pe mine să rad coaja de lămâie. Mi s-a luat pielea de la un deget, dar ea a zis că nu-i nimic, că la toată lumea se întâmplă. Am ras o farfuriuță întregă și ea a râs de mine. Isa bâzâia, cerându-i s-o lase și pe ea, dar era prea mică și nici lămâia nu știa s-o țină în mână. Dar acum nu mă mai lasă să rad coaja când face prăjitura și nici să sug felile de lămâie, că zice că au ceva, ceva cu pesteci... nu știu cum.

– Da, așa e, bine că nu te mai lasă.

Talita s-a întors apoi spre Isa.

– Și tu, scumpo?

I-a aranjat părul după urechi și i-a șters o urmă de cremă de plajă de pe gât. Fetița s-a așezat turcește, i-a aruncat o otheadă lui Ed, apoi și-a luat avânt și a spus:

– Ba mie, portocalele. Pentru că sunt portocalii.

Ed a tras-o de mână pe Talita și i-a șoptit:

– Vezi c-acum o să zică și că sunt din Portocalia, așa îi păcălește pe toți copiii.

Fetița nu l-a luat în seamă.

– O dată pe an, mama ne dă niște stelute să le înfigem în ele. Le așezăm unele peste altele. Și dacă atingi ușor una, o iau toate la fugă. Se ascund prin toată casa. Am găsit una la mine sub pernă. Acolo se ascunsese. Poate îi era urât, că nici mie nu-mi place când trebuie să mă culc. Și de ce stau în bulina aia, cum ai zis că se cheamă... oranjadie? De ce să nu stea afară, ca ceilalți copaci?

– Of... ia să vedem... ție ți-ar plăcea să stai toată iarna afară? Chiar tot timpul? Lor nu le place, le place la căldură, altfel nu apar portocalele alea zemoase.